

Kancelaria Radcy Prawnego FORTUNA

redaktor naczelny:

radca prawny Andrzej Fortuna

redakcja:

Kancelaria Radcy Prawnego FORTUNA

ul. Zawiszy Czarnego 6/1

80-433 Gdańsk

Nr wpisu do rejestru dzienników i czasopism: L.P. 1797

wydawca:

Andrzej Fortuna prowadzący

działalność gospodarczą pod nazwą

Kancelaria Radcy Prawnego FORTUNA

ul. Zawiszy Czarnego 6/1

80-433 Gdańsk

Biuletyn z 01.06.2020 r.

I. Zmiany w regulacjach

Tarcza antykryzysowa 3.0

W dniu 16 maja 2020 r. weszła w życie ustawa z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2, zwana potocznie tarczą antykryzysową 3.0. Poniżej opisane zostaną pokrótce najważniejsze zmiany:

1. uchylona została regulacja, na mocy której wstrzymane zostało rozpoczęcie oraz zawieszony został bieg terminów administracyjnych, procesowych oraz sądowych, tym samym od dnia 23 maja 2020 r. biegną terminy, które zostały wstrzymane bądź zawieszane na mocy poprzedniej regulacji,
2. w dniu 16 maja 2020 r. rozpoczął się także bieg przedawnienia karalności czynu oraz przedawnienia wykonania kary w sprawach o przestępstwa, przestępstwa i wykroczenia skarbowe oraz w sprawach o wykroczenia,
3. w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz w ciągu roku od odwołania ostatniego z tych stanów, w sprawach rozpoznawanych według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego możliwe stało się przeprowadzanie rozpraw i posiedzeń przy użyciu środków komunikacji na odległość,

4. przedłużony został termin przedstawienia raportu o stanie jednostki samorządu terytorialnego o 60 dni, tj. do 30 lipca 2020 r.,
5. dokumenty potwierdzające posiadanie określonych uprawnień lub kwalifikacji, wydane na podstawie aktów wykonawczych do kodeksu pracy, których ważność upłynęła po dniu 7 marca 2020 r., zachowują ważność, nie dłużej jednak niż do upływu 60 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii,
6. państwowa osoba prawna nie może ubiegać się o przyznanie świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy, o wypłatę ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych świadczeń na dofinansowanie wynagrodzenia pracowników objętych przestoje ekonomicznym albo obniżonym wymiarem czasu pracy w następstwie COVID-19, jak miało to miejsce do tej pory,
7. o świadczenie postojowe może ubiegać się osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, jeżeli rozpoczęła jej prowadzenie przed dniem 1 kwietnia 2020 r., nie zaś jak dotychczas – przed dniem 1 lutego 2020 r.,
8. mikroprzedsiębiorca może ubiegać się o udzielenie ze środków Funduszu Pracy jednorazowej pożyczki na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli prowadził działalność gospodarczą przed dniem 1 kwietnia 2020 r., nie zaś przed dniem 1 marca 2020 r. jak dotychczas,
9. w zaświadczeniu o niezaleganiu w podatkach lub stwierdzającym stan zaległości, wystawianym w okresie objętym zaniechaniem poboru odsetek za zwłokę od zaległości podatkowych, nie uwzględnia się zaległości podatkowych, których zapłata po upływie terminu płatności jest objęta tym zaniechaniem poboru odsetek,
10. pracodawca, korzystający z dofinansowania do wynagrodzenia pracownika niepełnosprawnego, w części niepodlegającej dofinansowaniu na podstawie tej ustawy może otrzymać dofinansowanie na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu COVID-19,
11. osoba prowadząca pozarolniczą działalność, która opłaca składki wyłącznie na własne ubezpieczenia społeczne lub ubezpieczenie zdrowotne może zostać zwolniona z obowiązku opłacenia nieopłaconych należności z tytułu składek na jego obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, dobrowolne ubezpieczenie chorobowe, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy, za okres od dnia 1 kwietnia 2020 r. do dnia 31 maja 2020 r., jeżeli prowadziła działalność przed dniem 1 kwietnia 2020 r. i spełniła określone warunki,
12. przedsiębiorca korzystający z ulgi na start, opłacający składki wyłącznie na własne ubezpieczenie zdrowotne może zostać zwolniony z obowiązku opłacenia nieopłaconych należności z tytułu składek na jego obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne za okres od dnia 1 kwietnia 2020 r. do dnia 31 maja 2020 r., jeżeli prowadził działalność przed dniem 1 kwietnia 2020 r. i spełnił określone warunki,

13. wniosek o zwolnienie z opłacania składek zawiera oświadczenie płatnika składek, potwierdzające uzyskanie w pierwszym miesiącu, za który jest składany wniosek o zwolnienie z opłacania składek, przychodu z działalności wyższego niż 300% prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w 2020 r. oraz uzyskanie w pierwszym miesiącu, za który jest składany wniosek o zwolnienie z opłacania składek, dochodu nie wyższego niż 7000 zł,
14. złożenie zeznania o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) za 2019 r. oraz wpłacenie należnego podatku dochodowego od osób fizycznych, a także złożenie deklaracji o wysokości daniny solidarnościowej oraz wpłacenie tej daniny po upływie terminu na ich złożenie, nie później jednak niż do dnia 1 czerwca 2020 r., jest równoznaczne ze złożeniem przez osobę fizyczną czynnego żalu - wówczas organ nie wszczyną postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe, a wszczęte umarza.

Zgodnie natomiast z planowanymi w projekcie tarczy antykryzysowej 4.0 zmianami:

- 1) *rozszerzona ma zostać regulacja dotycząca przyznania pracodawcy świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy, o wypłatę ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych świadczeń na dofinansowanie wynagrodzenia pracowników objętych przestojem ekonomicznym albo obniżonym wymiarem czasu pracy w następstwie wystąpienia COVID-19. Pracodawca, u którego wystąpił spadek przychodów ze sprzedaży towarów lub usług i w związku z tym wystąpił istotny wzrost obciążenia funduszu wynagrodzeń (ustawa ma wyjaśnić, co należy rozumieć przez to pojęcie) ma mieć m.in. możliwość obniżenia czasu pracy pracownika maksymalnie o 20%, nie więcej niż do 0,5 etatu, przy czym wynagrodzenie nie może być niższe niż minimalne wynagrodzenie za pracę, z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy pracownika przed jego obniżeniem, objęcia pracownika przestojem ekonomicznym, z wynagrodzeniem obniżonym nie więcej niż o 50%, nie niższym niż minimalne wynagrodzenie za pracę, z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy,*
- 2) *dodana ma zostać regulacja, zgodnie z którą świadczenie postojowe miałyby przysługiwać także osobom prowadzącym pozarolniczą działalność gospodarczą, jeżeli rozpoczęły jej prowadzenie przed dniem 1 kwietnia 2020 r. i nie podlegają ubezpieczeniom społecznym z innego tytułu, chyba że podlegały ubezpieczeniom emerytalnym i rentowym z tytułu wykonywania działalności gospodarczej przed dniem 1 lutego 2020 r.,*
- 3) *w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii pracodawca ma mieć możliwość udzielenia pracownikowi w terminie przez siebie wskazanym, bez uzyskania zgody pracownika i z pominięciem planu urlopów, zaległego urlopu w wymiarze do 30 dni urlopu,*

- 4) *w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii koronawirusa, w przypadku wystąpienia u pracodawcy spadku obrotów lub istotnego wzrostu obciążenia funduszu wynagrodzeń, wysokość odprawy, odszkodowania lub innego świadczenia pieniężnego wypłacanego pracownikowi w związku z rozwiązaniem umowy o pracę bądź umowy cywilnoprawnej nie może przekroczyć dziesięciokrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę,*
- 5) *pracodawca ma mieć również możliwość zawieszenia obowiązków tworzenia lub funkcjonowania zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, dokonywania odpisu podstawowego, wypłaty świadczeń urlopowych (w porozumieniu z reprezentatywnymi organizacjami związkowymi, jeśli takie działają),*
- 6) *pracodawcy, u których wystąpił spadek obrotów mają mieć możliwość zwrócenia się z wnioskiem o przyznanie świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy, o wypłatę ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych świadczeń także na dofinansowanie wynagrodzenia pracowników nieobjętych przestojem, przestojem ekonomicznym, obniżonym wymiarem czasu pracy, na określonych zasadach.*

Brak fikcji doręczenia w korespondencji pozasądowej i niektórych innych przesyłek wskazanych w ustawie

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 ograniczyła możliwość uznania za doręczone korespondencji nieodebranej w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii. Zgodnie z wprowadzoną w art. 98 ww. ustawy regulacją nieodebranych pism podlegających doręczeniu za potwierdzeniem odbioru, których termin przypadał w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, nie można uznać za doręczone w czasie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii oraz przed upływem 14 dni od dnia ich zniesienia.

Regulacja nie ma zastosowania do postępowań w sprawach decyzji o pozostawieniu nazwy domeny internetowej wykorzystywanej do urządzania gier hazardowych, o których mowa w ustawie o grach hazardowych, postępowań dotyczących przeciwdziałania wykorzystywaniu sektora finansowego do wyłudzeń skarbowych, o których mowa w dziale IIIB Ordynacji podatkowej, do kontroli podatkowej, kontroli celno-skarbowej oraz postępowań podatkowych, jeżeli kontrole lub postępowania te wiążą się z podejrzeniem popełnienia przestępstwa lub przestępstwa skarbowego, a także do przesyłek wysyłanych do ani wysyłanych przez sądy i Trybunały, prokuraturę i inne organy ścigania oraz komornika sądowego.

Przedmiotowa regulacja rzutuje m.in. na możliwość listownego składania oświadczeń woli (np. w sprawach cywilnych czy pracowniczych), bowiem zgodnie z art. 61 k.c. oświadczenie woli jest złożone, gdy doszło do adresata w taki sposób, że ten może się z nim zapoznać. Jeśli zatem brak jest możliwości uznania przesyłki podwójnie awizowanej za doręczoną, nie można uznać, że adres miał możliwość zapoznania się z takim oświadczeniem.

Zdalne posiedzenia zarządów i rad nadzorczych spółek

Na mocy ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, a także ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 do kodeksu spółek handlowych wprowadzone zostały zmiany w zakresie posiedzeń organów w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością oraz spółkach akcyjnych:

1. w posiedzeniu zarządu oraz w posiedzeniu rady nadzorczej można uczestniczyć przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, chyba że umowa/statut spółki stanowi inaczej,
2. zarząd może podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, chyba że umowa/statut spółki stanowi inaczej, podobnie jak rada nadzorcza - w tym przypadku uchwała jest ważna, gdy wszyscy członkowie rady zostali powiadomieni o treści projektu uchwały oraz co najmniej połowa z nich wzięła udział w jej podejmowaniu. Umowa/statut spółki może przewidywać surowsze wymagania w zakresie podejmowania uchwał w ww. trybach,
3. rada nadzorcza może podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość także w sprawach, dla których umowa/statut spółki przewiduje głosowanie tajne, o ile żaden z członków rady nadzorczej nie zgłosi sprzeciwu,
4. członkowie zarządu mogą brać udział w podejmowaniu uchwał zarządu, oddając swój głos na piśmie za pośrednictwem innego członka zarządu, chyba że umowa/statut spółki stanowi inaczej, podobnie jak członkowie rady nadzorczej, z jednym wyjątkiem – członkowie rady nadzorczej nie mogą oddać w ten sposób głosu w sprawach wprowadzonych do porządku obrad na posiedzeniu rady nadzorczej,
5. uchylono regulację, zgodnie z którą podejmowanie uchwał w powyższych trybach nie mogło dotyczyć wyborów przewodniczącego i wiceprzewodniczącego rady

nadzorczej, powołania członka zarządu oraz odwołania i zawieszania w czynnościach tych osób,

6. udział w zgromadzeniu wspólników można wziąć także przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, chyba że umowa/statut spółki stanowi inaczej, o czym postanawia zwołujący to zgromadzenie – wówczas w zawiadomieniu należy dodatkowo zamieścić informacje o sposobie uczestniczenia w zgromadzeniu, wypowiedzania się, wykonywania prawa głosu oraz wniesienia sprzeciwu od podjętej uchwały,
7. szczegółowe zasady udziału w zgromadzeniu wspólników określa rada nadzorcza, a w jej braku wspólnicy, a w spółkach akcyjnych rada nadzorcza, w formie regulaminu, w przypadku spółek akcyjnych spółka publiczna zapewnia transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym.

Zmiana prawa upadłościowego

Znowelizowana została ustawa z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe. Poniżej pokrótce opisane zostaną najważniejsze zmiany:

1. Rozszerzony został zakres wyłączeń z masy upadłości - w przypadku ogłoszenia upadłości osoby fizycznej, na której utrzymaniu nie pozostają inne osoby – do masy upadłości nie wchodzi część dochodu upadłego, która łącznie z innymi wyłączonymi z masy upadłości dochodami odpowiada kwocie 1.051,5 zł, zaś w przypadku osoby fizycznej, na której utrzymaniu pozostają inne osoby – także część dochodu, która łącznie z innymi dochodami wyłączonymi z masy upadłości odpowiada iloczynowi liczby osób pozostających na utrzymaniu upadłego oraz upadłego i kwoty 792 zł. Na wniosek upadłego lub syndyka ta część dochodu może zostać określona przez sędziego-komisarza w inny sposób, biorąc pod uwagę szczególne potrzeby upadłego i osób pozostających na jego utrzymaniu. Ta część dochodu określona zgodnie z powyższymi regułami nie podlega egzekucji.
2. Małżonek/rozwiedziony małżonek upadłego może - pod pewnymi warunkami - w drodze powództwa lub zarzutu żądać uznania rozdzielności majątkowej za skuteczną w stosunku do masy upadłości.
3. Na mocy wprowadzonych zmian, zgłoszenia wierzytelności dokonuje się syndykowi (a nie ja dotąd – sędziemu komisarzowi), a dokonanie zgłoszenia powoduje przerwanie biegu terminu przedawnienia.
4. Upadły będący osobą fizyczną może złożyć wniosek o umorzenie zobowiązań bez ustalenia planu spłaty wierzycieli, jeśli osobista sytuacja upadłego w oczywisty sposób wskazuje, że

jest on trwale niezdolny do dokonywania jakichkolwiek spłat w ramach planu spłaty wierzycieli.

5. Dopiero na etapie ustalania planu spłaty sąd bada, czy upadły doprowadził do swojej niewypłacalności lub istotnie zwiększył jej stopień umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa (do tej pory stanowiło to negatywną przesłankę ogłoszenia upadłości).
6. W przypadku gdy upadły doprowadził do swojej niewypłacalności bądź istotnie zwiększył jej stopień celowo, a także wówczas gdy całość bądź część zobowiązań upadłego została umorzona w okresie dziesięciu lat przed ponownym zgłoszeniem wniosku o ogłoszenie upadłości, zachodzą przesłanki do oddalenia wniosku o ustalenie planu spłaty i umorzenie pozostałej części zobowiązań bądź wniosku o umorzenie zobowiązań bez ustalania planu spłaty.
7. Plan spłaty może zostać ustalony na okres nie dłuższy niż 36 miesięcy. Jeśli natomiast upadły doprowadził do swojej niewypłacalności lub istotnie zwiększył jej stopień umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa, plan spłaty wierzycieli nie może być ustalony na okres krótszy niż 36 miesięcy ani dłuższy niż 84 miesiące.
8. Wśród nowych przesłanek umorzenia postępowania znajduje się ujawnienie, że dane podane przez dłużnika we wniosku o ogłoszenie upadłości są niezgodne z prawdą lub niezupełne. Sąd nie umorzy jednak postępowania, jeżeli umorzenie postępowania mogłoby skutkować pokrzywdzeniem wierzycieli.
9. Wprowadzono instytucję skargi na czynności syndyka do sądu upadłościowego.
10. Wprowadzona została możliwość zawarcia układu na zgromadzeniu wierzycieli przez osobę fizyczną nieprowadzącą działalności gospodarczej. Do tej pory możliwość ta dotyczyła wyłącznie przedsiębiorców.

Do spraw, w których ogłoszono upadłość przed dniem wejścia w życie ustawy, tj. przed dniem 24 marca 2020 r., stosuje się przepisy dotychczasowe.

Do spraw, w których przed dniem wejścia w życie ustawy wpłynął wniosek o ogłoszenie upadłości, lecz jeszcze nie wydano postanowienia o ogłoszeniu upadłości, zastosowanie znajdują przepisy w nowym brzmieniu.

Zmiany w prawie budowlanym

Celem nowelizacji prawa budowlanego było uproszczenie i przyspieszenie procesu inwestycyjno – budowlanego. Między innymi wprowadzono następujące zmiany:

1. podzielono projekt budowlany na projekt zagospodarowania działki lub terenu, projekt architektoniczno-budowlany oraz projekt techniczny – ten projekt nie będzie zatwierdzany i przedkładany organowi administracji architektoniczno-budowlanej, co ma przyspieszyć przygotowywanie dokumentacji projektowej,
2. po upływie 5 lat od doręczenia lub ogłoszenia decyzji o pozwoleniu na budowę, bądź 5 lat od dnia, w którym decyzja o pozwoleniu na użytkowanie stała się ostateczna, nie będzie można stwierdzić nieważności decyzji o pozwoleniu na budowę,
3. uproszczona została procedura legalizacji samowoli budowlanych,
4. zmieniono definicję obszaru oddziaływania obiektu – według nowej definicji jest to teren wyznaczony w otoczeniu obiektu budowlanego na podstawie przepisów odrębnych, wprowadzających związane z tym obiektem ograniczenia w zabudowie tego terenu. Tym samym ograniczono możliwość sprzeciwienia się sąsiadów planowanej budowie, bowiem ograniczenia zagospodarowania terenu wynikające z hałasu czy spalin znalazły się poza definicją,
5. rozszerzony został katalog obiektów, które nie wymagają uzyskania pozwolenia na budowę, ale wymagają zgłoszenia – znalazły się wśród m.in. wolno stojące jednorodzinne budynki mieszkalne, których obszar oddziaływania mieści się w całości na działce, na której został zaprojektowany, sieci wodociągowe, gazowe o ciśnieniu roboczym nie wyższym niż 0,5 MPa, wolnostojące parterowe budynki gospodarcze, garaże oraz wiaty o powierzchni zabudowy do 35 m² – maksymalnie dwa takie obiekty na każde 500 m² powierzchni działki, ogrodzenia o wysokości powyżej 2,20 m, tarasy przydomowe naziemne o powierzchni zabudowy powyżej 35 m²,
6. wprowadzono katalog obiektów, których budowa nie wymaga ani uzyskania pozwolenia na budowę ani zgłoszenia – zalicza się do nich m.in. wolno stojące altany o powierzchni zabudowy do 35 m² – maksymalnie dwie na każde 500 m² powierzchni działki, tarasy przydomowe o powierzchni zabudowy do 35m², obiekty małej architektury (nie w miejscach publicznych), ogrodzenia o wysokości nieprzekraczającej 2,20 m, obiekty przeznaczone do czasowego użytkowania w trakcie realizacji robót budowlanych, położonych na terenie budowy,
7. zmieniono regulacje dotyczące zgłoszenia budowy oraz wprowadzono regulacje dotyczące zgłoszenia innych robót budowlanych - zgłoszenia dokonuje się organowi administracji architektoniczno-budowlanej. Należy w nim określić rodzaj, zakres i sposób wykonywania robót budowlanych oraz termin ich rozpoczęcia. Do zgłoszenia należy dołączyć m.in. oświadczenie o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane, odpowiednie szkice lub rysunki, a także pozwolenia, uzgodnienia i opinie wymagane odrębnymi przepisami, projekt zagospodarowania działki lub terenu.

Ustawa wejdzie w życie w dniu 19 września 2020 r.

Ustawa antyprzemocowa

W dniu 19 maja 2020 r. Prezydent podpisał ustawę z dnia 30 kwietnia 2020 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw. Celem ustawy było zapewnienie ochrony prawnej ofiarom przemocy w rodzinie, m.in. poprzez wprowadzenie możliwości szybkiego odizolowania ofiary przemocy od jej oprawcy, gdy ten stwarza zagrożenie dla zdrowia lub życia domowników.

W tym celu w Kodeksie postępowania cywilnego cały dział został poświęcony sprawom o zobowiązanie osoby stosującej przemoc w rodzinie do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazanie zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia. Celem wprowadzenia przedmiotowej regulacji było uproszczenie i przyspieszenie rozpoznania sprawy. W sprawach tych Sąd jest zobowiązany do wydania orzeczenia w terminie 1 miesiąca od dnia złożenia wniosku.

Na mocy zmian wprowadzonych do ustawy o Policji, a także do ustawy o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych, Policja oraz Żandarmeria Wojskowa zyskały uprawnienia do wydania nakazu natychmiastowego opuszczenia mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, w celu ochrony zdrowia i życia osoby, wobec której stosowana jest przemoc domowa oraz domowników.

Ustawa wejdzie w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia, tj. 29 listopada 2020 r.

II. Orzecznictwo

Dłuższe przebywanie poza miejscem zamieszkania nie uzasadnia przywrócenia uchybionego terminu

Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 30 kwietnia 2020 r. sygn. I OSK 11/19

Strona po upływie terminu na odwołanie od decyzji wniosła odwołanie wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu do jego wniesienia, wskazując, że w okresie, w którym decyzja została jej doręczona była nieobecna w domu i o wydaniu decyzji dowiedziała się dopiero po upływie terminu.

Terminu nie przywrócono.

Naczelny Sąd Administracyjny wskazał, że dłuższe przebywanie poza miejscem zamieszkania nie uzasadnia przywrócenia uchybionego terminu. W ocenie Sądu, wyjazd na urlop – w toku postępowania - nie stanowi obiektywnej przeszkody w dochowaniu terminu i nie uniemożliwia odbioru korespondencji, a strona należycie dbająca o swoje interesy powinna wskazać organowi adres do doręczeń, bądź ustanowić pełnomocnika albo pełnomocnika do doręczeń na czas swojego dłuższego pobytu poza miejscem zamieszkania. Jeśli strona nie przewidziała możliwości, że w toku postępowania doręczona zostanie jej korespondencja i nie podjęła działań, które umożliwiłyby jej odbiór podczas jej nieobecności w miejscu zamieszkania, należy uznać, że strona dopuściła się niedbalstwa i nie można mówić o braku winy strony w uchybieniu terminowi, a tym samym nie ma podstaw do jego przywrócenia.

W podziale majątku wspólnego nie uwzględnia się wspólnych długów

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2020 r. sygn. III CZP 64/19

Sprawa dotyczyła podziału majątku wspólnego małżonków - żona wniosła o dokonanie podziału majątku wspólnego i przyznanie mężowi większości składników tego majątku, przy zasądzeniu na jej rzecz spłaty oraz o rozliczenie nakładów, jakie poniosła z majątku osobistego na majątek wspólny, zaś mąż wniósł o m.in. o rozliczenie w nakładów, które poczynił z majątku osobistego na majątek wspólny, w tym na spłatę kredytu zaciągniętego wspólnie z wnioskodawczynią oraz jego rodzicami na cele budowlane, zabezpieczonego hipoteką ustanowioną na będącej przedmiotem podziału nieruchomości.

Sąd I instancji dokonał podziału majątku, częściowo oddalił żądania stron, a częściowo postępowanie umorzył, w związku z czym obie strony wniosły apelację od postanowienia.

Sąd II instancji powziął wątpliwości prawne dotyczące rozliczenia spłaty rat kredytu dokonane przez jednego z byłych małżonków w okresie od wyroku rozwodowego do orzeczenia o podziale majątku dorobkowego.

Sąd Najwyższy odmówił podjęcia uchwały w sprawie, wskazując, że Sąd Okręgowy nie postawił jasnych pytań prawnych, niemniej w pewnych aspektach odniósł się do przedstawionej problematyki.

Jak wskazał Sąd Najwyższy przyjmuje się, że długów zaciągniętych przez oboje małżonków nie można rozliczać, gdyż pomimo podziału majątku wspólnego dług nadal się utrzymuje, a przerzucenie długu tylko na jednego z małżonków godziłoby w prawa wierzycieli.

W przedmiotowej sprawie kredyt został zaciągnięty nie tylko przez strony postępowania, ale także przez rodziców jednej z nich. Wszystkie te osoby wobec banku występują w pozycji

dłużników solidarnie odpowiedzialnych za zaspokojenie zobowiązania kredytowego- zatem, jak stwierdził Sąd - ocenie czy i w jaki sposób kredytobiorcy powinni rozliczyć się pomiędzy sobą w razie, gdy któraś z nich zaspokoi wierzyciela, decyduje stosunek prawny istniejący między nimi, z uwagi na który powstał dług.

Sąd wskazał również, że możliwość dochodzenia między małżonkami roszczenia o zwrot kwoty zobowiązania zabezpieczonego hipoteką, spłaconego przez jednego z nich po uprawomocnieniu się postanowienia o podziale majątku wspólnego nie zostaje wyłączona, jednak te spłaty nie mogą być rozliczane w postępowaniu działowym.

Aneks do umowy o pracę bez zachowania wymaganej dla jedynego współnika i jednocześnie członka zarządu formy

Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 grudnia 2019 r. sygn. I PK 204/18

Sprawa dotyczyła dyrektora spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, który dochodził wynagrodzenia od pracodawcy. Wynagrodzenie zostało zwiększone aneksem do umowy zawartym przez pełnomocnika, jednakże umowa została zawarta bez dochowania formy aktu notarialnego. Powód był w momencie zawierania aneksu jedynym współnikiem spółki i jedynym członkiem jej zarządu, w związku z czym zgodnie z art. 210 § 2 kodeksu spółek handlowych forma aktu notarialnego była wymagana.

Istota sporu dotyczyła ważności tak zawartego aneksu do umowy. Sąd II instancji uznał, że niedochowanie formy nie ma znaczenia – skoro (nawet po odwołaniu pracownika z funkcji prezesa) – wynagrodzenie w zwiększonej wysokości było wypłacane, tym samym w sposób dorozumiany doszło do zmiany umowy.

Stanowiska tego nie podzielił jednak Sąd Najwyższy – wskazując, że konsekwencją niedochowania formy aktu notarialnego jest w tej sytuacji bezwzględna nieważność aneksu i nie ma możliwości naprawienia tego braku w sposób dorozumiany. Nie ma zatem znaczenia, że wypłacano pracownikowi większą wartość – podwyżka nie weszła w życie i pracownik jest zmuszony do jej rozliczenia.

Podmiot leczniczy jest zobowiązany do zabezpieczenia pracowników przed zakażeniem chorobą zakaźną, w tym poprzez przeprowadzenie szczepień ochronnych

Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku z dnia 30 stycznia 2020 r. sygn. II SA/Bk 869/19

W toku kontroli szpitala w zakresie warunków zdrowotnych środowiska pracy Powiatowy Inspektor Sanitarny stwierdził nieprawidłowości polegające na braku zgłoszenia przypadków podejrzenia choroby zawodowej u lekarza zatrudnionego w szpitalu, jak również braku szczepień ochronnych przeciwko odrze wśród pracowników nieuodpornionych, które mogą mieć potencjalny kontakt z osobami chorymi.

Szpital ustosunkował się do uchybień i dokonał stosownego zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej u pracownika. Powiatowy Inspektor Sanitarny nakazał szpitalowi wdrożenie procedury zapobiegającej rozprzestrzenianiu się odrzy, w tym szczepienia ochronne pracowników. Na skutek wdrożonej procedury odwoławczej – sprawę rozpoznał Wojewódzki Sąd Administracyjny – nie dopatrywał się on jednak uchybień po stronie organu.

Zgodnie z art. 226 kodeksu pracy, pracodawca ocenia i dokumentuje ryzyko zawodowe związane z wykonywaną pracą oraz stosuje niezbędne środki profilaktyczne zmniejszające ryzyko, a także informuje pracowników o ryzyku zawodowym, które wiąże się z wykonywaną pracą, oraz o zasadach ochrony przed zagrożeniami. Zgodnie z art. 222¹ § 1, w razie zatrudniania pracownika w warunkach narażenia na działanie szkodliwych czynników biologicznych pracodawca stosuje wszelkie dostępne środki eliminujące narażenie, a jeżeli jest to niemożliwe - ograniczające stopień tego narażenia, przy odpowiednim wykorzystaniu osiągnięć nauki i techniki.

W ocenie Sądu wykaz szczepień, zawarty w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 stycznia 2012 r. w sprawie wykazu rodzajów czynności zawodowych oraz zalecanych szczepień ochronnych wymaganych u pracowników, funkcjonariuszy, żołnierzy lub podwładnych podejmujących pracę, zatrudnionych lub wyznaczonych do wykonywania tych czynności, nie ma charakteru zamkniętego, w związku z czym niewymienienie w nim szczepienia przeciwko odrze nie jest równoznaczne z brakiem podstaw prawnych do nakazania przeprowadzenia takich szczepień wśród pracowników. Obowiązkiem pracodawcy jest zagwarantowanie pracownikom faktycznego bezpieczeństwa. W ocenie Sądu, w zaskarżonej decyzji trafnie zasygnalizowano, że szczepienia są jednymi z najskuteczniejszych metod zapobiegania chorobom zakaźnym, w związku z czym nakazanie wdrożenia procedury zapobiegającej rozprzestrzenianiu się odrzy wśród pracowników, z uwzględnieniem zaszczepienia pracowników nieuodpornionych, było prawidłowe.

Informacja o wynagrodzeniach pracowników organu jako informacja publiczna

Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 15 stycznia 2020 r. sygn. II SAB/Gd 124/19

Sprawa dotyczyła wniosku do Wójta Gminy o udostępnienie informacji publicznej w postaci wykazu wynagrodzenia za styczeń i lipiec 2019 r. wraz ze wszystkimi dodatkami z rozbiciem na dodatki specjalne i funkcyjne osób zatrudnionych w Urzędzie Gminy, pełniących funkcje publiczne, z podaniem danych oraz stanowiska służbowego.

W odpowiedzi na wniosek Wójt Gminy udostępnił dane dotyczące Wójta Gminy, Zastępcy Wójta, Skarbnika Gminy, Sekretarza Gminy i Kierownika Referatu Administracyjno-Organizacyjnego. W ocenie Wnioskodawcy udzielona odpowiedź była niepełna, w związku z czym konieczne było wydanie decyzji odmownej, zaś w ocenie Wójta udzielona przez niego odpowiedź była pełna, a żądany przez Wnioskodawcę zakres informacji naruszał prawo.

Wnioskodawca wniósł do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku skargę na bezczynność Wójta Gminy. Skarga została uwzględniona.

W ocenie Sądu nie ma wątpliwości, że żądane przez Skarżącego informacje stanowią informację publiczną. Zgodnie ze stanowiskiem wyrażonym w orzecznictwie, informacją publiczną jest informacja o wynagrodzeniu poszczególnych pracowników organu, którzy pełnią funkcje publiczne, ponieważ dotyczy informacji związanej z funkcjonowaniem organu i wydatkowaniem majątku publicznego w postaci majątku jednostki samorządu terytorialnego, jak również informacja o imieniu i nazwisku osoby pełniącej funkcję publiczną, dlatego też wniosek Skarżącego powinien zostać przez Wójta Gminy załatwiony poprzez udzielenie żądanych informacji albo przez wydanie decyzji o odmowie ich udostępnienia albo przez wydanie decyzji o umorzeniu postępowania.

W ocenie Sądu udzielona przez Wójta Gminy odpowiedź nie była kompletna, ponieważ na gruncie ustawy o dostępie do informacji publicznej, rozumienie pojęcia osoby pełniącej funkcję publiczną jest szerokie i obejmuje osoby, które posiadają określony zakres uprawnień pozwalających na kształtowanie treści wykonywanych zadań w sferze publicznej. Tymczasem Wójt udostępnił jedynie informacje dotyczące Wójta Gminy, Zastępcy Wójta, Skarbnika Gminy, Sekretarza Gminy i Kierownika Referatu Administracyjno-Organizacyjnego, nie wskazując przy tym, by w Urzędzie nie było innych osób pełniących funkcje publiczne. Uznano zatem, że nie dokonał pełnego rozpoznania wniosku.

Sąd stwierdził jednak, że bezczynność organu nie wyczerpała przesłanki rażącego naruszenia prawa, ponieważ była wynikiem błędnej oceny prawnej organu, nie zaś celowego działania, mającego uniemożliwić uzyskanie wnioskowanej informacji.

Oświadczenie o prawie dysponowania nieruchomością na cele budowlane powoduje domniemanie rzeczywistego jego przysługiwania

Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 19 grudnia 2019 r. sygn. II SA/Go 810/19

Spór dotyczył interpretacji i zastosowania art. 32 ust. 4 pkt. 2 Prawa budowlanego, zgodnie z którym pozwolenie na budowę może być wydane temu, kto złożył oświadczenie o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane.

Zasadą jest zatem, iż na potrzeby zatwierdzenia projektu budowlanego i udzielenia pozwolenia na budowę organ nie bada, czy wnioskodawca faktycznie posiada prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane. Stąd też Sąd uznał, że oświadczenie o posiadaniu prawa do dysponowania nieruchomością na cele budowlane można zakwestionować wyłącznie wtedy, gdy z zebranych dowodów wynika bezspornie, że wnioskodawcy takie prawo nie przysługuje. Złożenie oświadczenie objęte jest zatem domniemanie, że osobie je składającej rzeczywiście przysługuje prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane. Dla obalenia domniemania niezbędne jest bezsporne wykazanie, że takie prawo inwestorowi nie przysługuje.

Tłumaczenie może być przedmiotem umowy o dzieło

Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2019 r. sygn. akt I UK 409/18

Tłumacze zawarli z przedsiębiorstwem umowy o dzieło, które zostały zakwestionowane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Zakład uznał, że tłumacze wykonywali umowy zlecenia, a tym samym podlegali obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym. Jeden z zainteresowanych odwołał się od decyzji wskazując, że tłumaczenia nie były wykonywane na podstawie umów starannego działania, czyli umów zlecenia. Sąd Okręgowy uwzględnił odwołanie, jednak Sąd Apelacyjny uwzględnił apelację pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i zmienił zaskarżony wyrok, oddalając odwołanie tłumacza.

Sprawa trafiła do Sądu Najwyższego.

Sąd Najwyższy przychylił się do stanowiska Odwołującego i skierował sprawę do ponownego rozpoznania. W ocenie Sądu, istotna jest wola i cel stron zawierających umowę. Strony zawarły umowy o dzieło. Nie wykazano, by umowy te były zawierane dla pozorów w celu obejścia prawa.

W ocenie Sądu Najwyższego nie można uznać, że tłumaczenie nie może być przedmiotem umowy o dzieło - skoro dla Zamawiającego istotny jest finalny efekt działania Zainteresowanych. Umowa o dzieło gwarantuje uzyskanie określonego efektu -w przeciwieństwie do umowy starannego działania, jaką jest umowa zlecenia. Wiąże się również z ryzykiem i odpowiedzialnością wykonawcy za wykonanie zamówionego dzieła. Ponieważ dokonanie tłumaczenia może spełniać powyższe przesłanki, może zatem stanowić przedmiot umowy o dzieło, a tym samym nie ma podstaw do kwestionowania zgodności z prawem zawarcia tego typu umowy dla danego zamówienia.

Rekompensata za wzrost cen energii podlega opodatkowaniu podatkiem dochodowym

Pismo z dnia 5 maja 2020 r. Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej nr 0111-KDIB1-1.4010.25.2020.2.NL

Podatnik skierował do organu wnioski o wydanie interpretacji indywidualnej w zakresie ustalenia, czy dofinansowanie z tytułu wzrostu cen prądu za III kwartał 2019 r. stanowi przychód podlegający opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych.

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, będąca odbiorcą końcowym energii elektrycznej, otrzymała nieodpłatne bezzwrotne dofinansowanie z tytułu wzrostu cen energii elektrycznej za III kwartał 2019 r., które stanowi pomoc de minimis.

Środki na wypłatę dofinansowania w całości pochodzą z Funduszu Wypłaty Różnicy Ceny.

Zdaniem Wnioskodawcy otrzymana rekompensata nie stanowi przychodu w rozumieniu ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, w związku z czym nie podlega opodatkowaniu podatkiem CIT.

Organ podatkowy uznał stanowisko Wnioskodawcy za nieprawidłowe.

Wnioskodawca otrzymał pieniądze jako dofinansowanie z tytułu wzrostu cen energii elektrycznej za III kwartał 2019 r. Zgodnie z art. 12 ust. 4 pkt 14 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych do przychodu nie zalicza się wartości otrzymanych nieodpłatnie lub częściowo odpłatnie rzeczy lub praw, a także wartości innych nieodpłatnych lub częściowo odpłatnych świadczeń finansowanych lub współfinansowanych ze środków budżetu państwa, jednostek samorządu terytorialnego, ze środków agencji rządowych, agencji wykonawczych lub ze środków pochodzących od rządów państw obcych, organizacji międzynarodowych lub międzynarodowych instytucji finansowych, w ramach rządowych programów. W ocenie

organu podatkowego otrzymana przez Wnioskodawcę rekompensata nie może stanowić nieodpłatnych świadczeń w rozumieniu przywołanego przepisu, lecz stanowi przychód z art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy, a tym samym uzyskana z dofinansowania kwota stanowi przychód podatkowy.

Brak potwierdzenia odbioru faktury korygującej nie przekreśla możliwości obniżenia podatku VAT

Pismo z dnia 7 maja 2020 r. Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej nr 0114-KDIP4-2.4012.75.2020.1.WH

Spółka dokumentuje prowadzoną przez siebie sprzedaż za pomocą faktur w formie papierowej albo elektronicznej. Konieczne jest czasem wystawianie faktur korygujących. Spółka przewiduje 2 procedury w tym zakresie – Procedurę Standardową i Procedurę Standardową wraz z Dodatkowym Elementem Procedury. W Procedurze Standardowej podatnik wysyła korekty listem poleconym i oczekuje na potwierdzenia odbioru przesyłki, zaś w drugiej procedurze na podstawie systemu księgowego podatnik może wykazać, że kontrahent otrzymał fakturę, ponieważ została ona rozliczona.

Wnioskodawca wystąpił do organu o interpretację indywidualną czy stosowanie powyższych procedur będzie uprawniało do obniżenia podstawy opodatkowania oraz kwoty podatku należnego o wartości wykazane na wystawionej fakturze korygującej.

Zdaniem Wnioskodawcy stosowanie Procedury Standardowej będzie uprawniało do powyższego w okresie rozliczeniowym, w którym wysłano fakturę korygującą do kontrahenta, a jeśli Procedura Standardowa nie będzie w tym celu wystarczająca, możliwe będzie obniżenie podstawy opodatkowania oraz kwoty podatku należnego wykazanych w fakturze korygującej na podstawie Procedury Standardowej wraz z Dodatkowym Elementem Procedury w okresie rozliczeniowym, w którym zostanie wysłana faktura korygująca oraz w systemie księgowym rozliczona zostanie transakcja z niej wynikająca.

W ocenie organu stanowisko Wnioskodawcy jest nieprawidłowe w zakresie prawa do obniżenia podstawy opodatkowania oraz kwoty podatku należnego wynikających z faktury korygującej przy zastosowaniu Procedury Standardowej i prawidłowe w drugim przypadku.

Zdaniem organu fakt wysłania faktury korygującej do kontrahenta nie oznacza, że kontrahent wie, że transakcja była dokonana zgodnie z danymi zawartymi w fakturze korygującej, dlatego wysłanie korekty faktury listem poleconym, przy braku potwierdzenia jej odbioru, nie jest

wystarczające dla obniżenia podstawy opodatkowania oraz kwoty podatku należnego o wartości wskazane w fakturze korygującej.

Wystraszające w tym celu jest natomiast, zdaniem organu, wysłanie faktury korygującej i następnie udowodnienie, że w systemie księgowym Spółki wnioskującej o wydanie interpretacji, transakcja została rozliczona zgodnie z fakturą korygującą – tj. jeśli np. Wnioskodawca zwróci kontrahentowi nadpłatę, wynikającą z faktury korygującej, bądź otrzyma od kontrahenta płatność zgodną z tą fakturą korygującą. Takie rozliczenie oznacza bowiem, że kontrahent ma wiedzę, że transakcja została w rzeczywistości zrealizowana zgodnie z fakturą korygującą, a tym samym podatnik uzyskuje potwierdzenie otrzymania przez kontrahenta tej faktury, co jest niezbędne dla obniżenia podstawy opodatkowania.

Błędne zaewidencjonowanie sprzedaży na kasie rejestrującej jako opodatkowanej podatkiem VAT nie powoduje obowiązku jego zapłaty

Pismo z dnia 15 kwietnia 2020 r. Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej nr 0114-KDIP1-3.4012.126.2020.2.KP

Podatnik zwrócił się do organu o wydanie interpretacji indywidualnej dotyczącej braku obowiązku zapłaty przez podatnika korzystającego ze zwolnienia podmiotowego z podatku VAT błędnie zarejestrowanych na kasie rejestrującej kwot podatku należnego. W wyniku pomyłki serwisanta kasy rejestrującej, sprzedaż zwolniona z podatku VAT została opodatkowana stawką 23%.

Podatnik skierował do organu dwa pytania:

1. W jaki sposób należy dokonać sprostowania zaistniałej pomyłki?

Zdaniem Wnioskodawczynie ponieważ nie ma możliwości, by podatnik uzyskał wszystkie oryginały paragonów, korekta powinna być dokonana w oparciu o dane zapisane w pamięci kasy oraz kopie paragonów, zaś podstawowym dowodem jest posiadanie statusu podatnika zwolnionego podmiotowo z VAT.

2. Czy trzeba rozliczyć omyłkowo naliczony podatek?

Zdaniem Wnioskodawczynie konieczność zapłaty naliczonego podatku dotyczy kwoty wykazanej na fakturze, w związku z czym w przypadku wystawienia dokumentu sprzedaży innego niż faktura, podatnik nie ma obowiązku zapłaty wykazanej na nim kwoty podatku.

Organ uznał stanowisko Wnioskodawczynie za prawidłowe.

W ocenie organu fakt, że obowiązujące przepisy nie dają możliwości skorygowania błędnie zaewidencjonowanej sprzedaży i podatku należnego za pomocą kasy rejestrującej nie oznacza, że podatnik nie może dokonać korekty, jeśli jest w stanie wykazać, że obrót z danej transakcji był inny niż wynika z paragonu, bądź paragon nie odzwierciedla zaistniałego stanu faktycznego. Należy wówczas prowadzić tzw. ewidencję korekt, z której będzie wynikała kwota korekty i podatku należnego.

Wystawienie faktury, w której wskazana zostanie kwota podatku, również kwota wyższa od kwoty podatku należnego, powoduje powstanie obowiązku jego zapłaty. Dotyczy to jednak tylko sytuacji, w których kwota podatku została wykazana na fakturze. Zatem w przypadku wystawienia innego dokumentu sprzedaży niż faktura, np. jak w przedmiotowej sprawie - paragonu fiskalnego, w którym wykazano kwotę podatku należnego, mimo że sprzedaż podlegała zwolnieniu od podatku od towarów i usług - wystawca paragonu nie ma obowiązku zapłaty wykazanej na paragonie kwoty podatku.

Transakcja powyżej 15.000 zł z pominięciem rachunku bankowego znajdującego się w wykazie podatników bądź z pominięciem mechanizmu podzielonej płatności

Pismo z dnia 16 kwietnia 2020 r. Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej nr 0111-KDIB1-2.4010.71.2020.2.DP

FORTUNA
KANCELARIA RADCY PRAWNEGO

Podatnik wystąpił do organu z wnioskiem o wydanie interpretacji indywidualnej w przedmiocie podatku CIT w zakresie ustalenia, czy pojęcie transakcji oznacza wartość pojedynczej faktury oraz czy jeśli wartość faktury nie będzie przekraczać kwoty 15.000 zł brutto, zapłatę za tę fakturę, dokonaną przelewem na rachunek spoza wykazu podatników na dzień zlecenia przelewu, można zaliczyć do kosztów uzyskania przychodu.

Od dnia 01 stycznia 2020 r. do kosztów uzyskania przychodów nie można zaliczyć tej części wydatków, które zostały zapłacone z pominięciem rachunku bankowego, na rachunek bankowy inny niż zawarty na dzień zlecenia przelewu w wykazie podatników, bądź z pominięciem mechanizmu podzielonej płatności, pomimo wskazania go na fakturze. W przypadku transakcji o wartości powyżej 15.000 zł brutto, dokonanie nawet części płatności z naruszeniem obowiązku dokonania jej na rachunek z wykazu podatników powoduje, że żadnej z płatności dokonywanych w ramach tej transakcji nie można zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów.

Organ podatkowy podkreślił, że pojęcie jednorazowej transakcji nie jest równoznaczne z pojęciem jednorazowej płatności. Jednorazowa wartość transakcji w ocenie Organu oznacza ogólną wartość umowy. W ocenie Organu można wyróżnić trzy sytuacje:

1. w momencie zawarcia umowy strony są w stanie określić jej wartość i przekracza ona kwotę 15.000 zł brutto - od pierwszej płatności w ramach tej transakcji należy zachowywać wymóg płatności bezgotówkowej;
2. w momencie dokonywania pierwszej płatności strony nie wiedzą, jak długo będzie trwała umowa i jaka będzie jej łączna wartość, ale w przypadku możliwie najkrótszego terminu jej trwania nie zostanie przekroczony limit - płatności bezgotówkowe muszą być dokonywane od momentu przekroczenia limitu;
3. w momencie dokonywania pierwszej płatności strony nie wiedzą, jak długo będzie trwała umowa i jaka będzie jej łączna wartość, ale w przypadku możliwie najkrótszego terminu jej trwania limit zostanie przekroczony - od pierwszej płatności należy rozliczać transakcję bezgotówkowo.

Do paragonu na kwotę do 450 zł lub 100 euro brutto nie wystawia się standardowej faktury VAT

Pismo z dnia 27 kwietnia 2020 r. Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej nr 0114-KDIP1-3.4012.161.2020.1.ISK

W przedmiotowej sprawie podatnik wystąpił do organu z wnioskiem o wydanie interpretacji indywidualnej, dotyczącej podatku VAT w zakresie prawa do wystawiania faktury do paragonu, zawierającego NIP nabywcy, dokumentującego sprzedaż do kwoty 450 zł, albo kwoty 100 euro, czyli do tzw. faktury uproszczonej. Podatnik miał wątpliwości, czy może wystawić fakturę VAT w przypadku, gdy domaga się tego kontrahent, pomimo wcześniejszego wydania przez sprzedawcę paragonu, zawierającego NIP nabywcy, a opiewającego na kwotę do 450 zł lub 100 euro brutto. Zdaniem Wnioskodawcy istnieje taka możliwość.

W ocenie organu podatkowego stanowisko Wnioskodawcy jest nieprawidłowe.

Zgodnie z art. 106e ust. 5 pkt 3 ustawy o podatku od towarów i usług, faktura może nie zawierać, w przypadku gdy kwota należności ogółem nie przekracza kwoty 450 zł albo kwoty 100 euro, kompletu danych, jakie wymagane są w przypadku standardowej faktury VAT, o ile zawiera dane, która umożliwia określenie dla poszczególnych stawek podatku kwotę podatku.

Zgodnie zaś z art. 106h ust. 1 ustawy o VAT, w przypadku gdy faktura dotyczy sprzedaży zaewidencjonowanej przy zastosowaniu kasy rejestrującej, do egzemplarza faktury pozostającego u podatnika dołącza się paragon dokumentujący tę sprzedaż.

Paragon na kwotę do 450 zł brutto lub 100 euro, który zawiera NIP nabywcy i inne wymagane dane, stanowi jednocześnie fakturę uproszczoną, która jest traktowana jako zwykła faktura VAT, w związku z czym Wnioskodawca nie powinien z tytułu sprzedaży objętej takim paragonem wystawiać odrębnego dokumentu w postaci zwykłej faktury.

Dodatnia wartość firmy nie podlega opodatkowaniu podatkiem od czynności cywilnoprawnych

Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 października 2019 r. sygn. akt II FSK 3272/17

Sprawa dotyczyła nabycia przez spółkę przedsiębiorstwa. Notariusz pobrał podatek od czynności cywilnoprawnych (PCC) stosownie do ceny zbycia przedsiębiorstwa - jako podstawy opodatkowania.

Jak wskazał Naczelny Sąd Administracyjny, sprzedaż przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części podlega opodatkowaniu w taki sposób i w takim zakresie, w jakim przedsiębiorstwo zawiera w sobie rzeczy lub prawa majątkowe, zaś podstawę opodatkowania stanowi ich wartość rynkowa.

Przedmiotem sporu w przedmiotowej sprawie była kwestia opodatkowania wartości firmy, jako dodatniej wartości przedsiębiorstwa tzw. goodwill. Pojęcie goodwill jest różnie definiowane, m.in. jako suma wartości elementów pozamaterialnych przedsiębiorstwa.

W ocenie Sądu ponieważ ustawa nie przewiduje opodatkowania podatkiem PCC sprzedaży przedsiębiorstwa, ewentualne opodatkowanie goodwill może być rozważane jedynie w kontekście opodatkowania sprzedaży prawa majątkowego według jego wartości. Goodwill jest w ocenie Naczelnego Sądu Administracyjnego wartością ekonomiczną, a nie prawem podmiotowym i nie może być przedmiotem samodzielnego obrotu. Stanowi jedynie składnik ceny sprzedaży przedsiębiorstwa.

Sąd zatem uznał, że goodwill nie może być opodatkowana.

Zwolnienie z podatku od spadków i darowizn przy hipotece

Pismo z dnia 23 kwietnia 2020 r. Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej nr 0111-KDIB2-2.4015.9.2020.2.MM

Sprawa dotyczyła sytuacji, w której para niepozostająca w związku małżeńskim wzięła wspólnie kredyt na mieszkanie. Właścicielem mieszkania ustanowiono jednak jednego z partnerów. Partner ten niespodziewanie zmarł, nie pozostawiając testamentu. Mieszkanie w równych częściach odziedziczyli rozwiedzeni rodzice zmarłego. Ojciec zmarłego chce przekazać Wnioskodawczyni swoją połowę mieszkania obciążoną kredytem hipotecznym w drodze darowizny. Po dokonaniu darowizny, Wnioskodawczyni ma zamiar wystąpić z wnioskiem o zniesienie współwłasności z matką zmarłego.

Podatnik wystąpił do organu podatkowego z wnioskiem o wydanie interpretacji indywidualnej dotyczącej podatku od spadków i darowizn w zakresie skutków podatkowych nabycia udziału 1/2 w lokalu mieszkalnym na podstawie umowy darowizny oraz na podstawie nieodpłatnego zniesienia współwłasności.

W ocenie Wnioskodawczyni stawka podatku w przypadku przekazania jej przez ojca zmarłego w drodze darowizny połowy mieszkania wynosi 20%, zaś dokonane w następnej kolejności zniesienie współwłasności z matką zmarłego nie powinno podlegać opodatkowaniu.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o podatku od spadków i darowizn podstawę opodatkowania stanowi wartość nabytych rzeczy i praw majątkowych po potrąceniu długów i ciężarów (czysta wartość), ustalona według stanu rzeczy i praw majątkowych w dniu nabycia i cen rynkowych z dnia powstania obowiązku podatkowego. Do ciężarów, które podlegają potrąceniu przy ustalaniu podstawy opodatkowania należy m.in. hipoteka. Organ wskazał, że w przypadku obciążenia nieruchomości hipoteką, jeśli wartość obciążenia jest co najmniej równa wartości darowizny, darowizna tej nieruchomości będzie zwolniona z podatku nawet w przypadku braku pokrewieństwa pomiędzy darczyńcą a obdarowanym.

Zgodnie ze stanowiskiem Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej bez znaczenia pozostaje kwota kredytu, która pozostała do spłacenia.

III. Warto pamiętać

Zasady bezpiecznego korzystania z wideokonferencji

Z uwagi na wzmożone korzystanie z wideokonferencji i połączeń wideo w czasie epidemii, Urząd Ochrony Danych Osobowych opublikował specjalny poradnik, jak korzystać ze środków komunikacji na odległość, programów i aplikacji, by zapewnić ochronę danych osobowych.

Pod adresem <https://uodo.gov.pl/pl/138/1525> można znaleźć wskazówki, jak postępować przed rozpoczęciem wideokonferencji, w trakcie i po jej zakończeniu. Wśród podstawowych zasad bezpiecznego korzystania z wideokonferencji znajduje się m.in. zapoznanie się z ogólnymi warunkami użytkowania danego programu, weryfikacja, jakie dane będą przechowywane i w jakim celu, korzystanie wyłącznie z oficjalnych stron aplikacji, z których chce się skorzystać, podawanie jak najmniejszej ilości danych, unikanie przesyłania dokumentów, w przypadku ryzyka ich publicznego udostępnienia.

Sprzeczność rejestracji czasu pracy za pomocą danych biometrycznych z RODO

Urząd Ochrony Danych Osobowych wskazał, że dane biometryczne (np. wizerunek twarzy, odcisk palca, głos, dynamika pisanie na klawiaturze), które należą do szczególnej kategorii danych i mogą być przetwarzane tylko wyjątkowo - nie mogą być przetwarzane na potrzeby rejestracji czasu pracy pracowników.

Dane takie mogą być przetwarzane przez pracodawcę tylko, jeśli jest to niezbędne do wypełniania obowiązków i wykonywania szczególnych praw przez pracownika bądź pracodawcę oraz jeśli przepisy prawa wskazują jednoznacznie na możliwość ich przetwarzania w określonym celu oraz regulują zabezpieczenia praw i interesów osoby, której dane dotyczą.

Zgodnie z Kodeksem pracy, szczególne kategorie danych mogą być przetwarzane w dwóch przypadkach:

1. gdy kandydat na pracownika bądź osoba zatrudniona przekażą z własnej inicjatywy pracodawcy takie dane oraz wyrażą świadomą i dobrowolną zgodę na ich przetwarzanie,
2. gdy ich podanie jest niezbędne, ponieważ dany pracownik ma dostęp do szczególnie ważnych informacji, których ujawnienie może narazić pracodawcę na szkodę lub pomieszczeń, które muszą być szczególnie chronione, przy czym pracodawca musi zapewnić kontrolę dostępu do tych informacji lub pomieszczeń.

Rejestracja czasu pracy z wykorzystaniem danych biometrycznych nie jest niezbędna, gdyż pracodawca może zastosować w tym celu inne narzędzia, które nie będą wymagały wykorzystania danych szczególnie chronionych.

Pracodawca może skorzystać ze zwolnienia z obowiązku informacyjnego przy zgłaszaniu członków rodziny pracownika do ubezpieczenia

Urząd Ochrony Danych Osobowych odniósł się do kwestii zgłaszania członków rodziny pracownika do ubezpieczenia zdrowotnego w kontekście spoczywającego na pracodawcy obowiązku informacyjnego.

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych reguluje, kto podlega obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego, kiedy obowiązek powstaje i jak go wykonać oraz reguluje, kiedy i w jaki sposób należy zgłosić konieczność wyrejestrowania danej osoby przez płatnika składek. Pracownik zgłasza członków rodziny niemających własnego tytułu do ubezpieczenia zdrowotnego w terminie 7 dni od wystąpienia okoliczności, które wywołały obowiązek zgłoszenia, poprzez poinformowanie pracodawcy. Jeśli natomiast zgłoszony członek rodziny nabędzie własny tytuł do ubezpieczenia, bądź utraci status członka rodziny, pracownik jest zobowiązany do poinformowania płatnika składek o obowiązku wyrejestrowania danej osoby w terminie 7 dni od zaistnienia tych okoliczności. Zaniechanie powyższym obowiązkom skutkuje karą grzywny.

Aby ubezpieczyć członka rodziny pracownika, pracownik zobowiązany jest do wypełnienia stosownego formularza i przekazania go płatnikowi składek, np. pracodawcy.

W ocenie Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ponieważ pracodawca pozyskuje od pracownika dane członków rodziny niezbędne do zgłoszenia ich do ubezpieczenia zdrowotnego, a tym samym ich pozyskanie jest niezbędne do wypełnienia przez pracodawcę ciężącego na nim obowiązku prawnego, będzie mógł skorzystać ze zwolnienia z obowiązku informacyjnego przewidzianego przez RODO wobec osób, których danę dotyczą, a nie są pozyskiwane bezpośrednio od nich.

Komunikat Urzędu Ochrony Danych Osobowych można znaleźć pod adresem:

<https://uodo.gov.pl/pl/138/1543>

Pożyczka w ramach Tarczy Finansowej Polskiego Funduszu Rozwoju nie podlega opodatkowaniu

W związku z pojawiającymi się pytaniami dotyczącymi skutków podatkowych pożyczki w ramach Tarczy Finansowej, Ministerstwo Finansów wydało komunikat w tym zakresie.

Zgodnie ze stanowiskiem Ministerstwa Finansów, pożyczka ta nie stanowi przychodu, w związku z czym nie podlega opodatkowaniu. Zwrot pożyczki nie jest zaliczany do kosztów uzyskania przychodów i jest neutralny podatkowo dla przedsiębiorcy.

Kancelaria Radcy Prawnego FORTUNA

Wydatki sfinansowane z udzielonej pożyczki zaliczane są do kosztów podatkowych na zasadach ogólnych. Bez znaczenia w tym zakresie pozostaje fakt ewentualnego umorzenia pożyczki.

Umorzenie pożyczki stanowi jednak przychód przedsiębiorcy, w związku z czym wiąże się ono z obowiązkiem podatkowym.

Stanowisko Ministerstwa Finansów, a także zbieżny z nim komunikat Polskiego Funduszu Rozwoju S.A. można znaleźć pod adresami: <https://www.gov.pl/web/finanse/wsparcie-finansowe-dla-firm-w-ramach-tarczy-finansowej> oraz https://pfrsa.pl/dam/jcr:bf9b90e4-8a55-4418-b0c9-63df0f1af994/Komunikat%20PFR_6.pdf

